

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐานและคุณภาพสอดคล้องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔

บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“ มหาวิทยาลัย ” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

“ สภามหาวิทยาลัย ” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

“ อธิการบดี ” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

“ คณบดี ” หมายความว่า คณบดีประจำคณะที่บัณฑิตศึกษาสังกัดในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

“ ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา ” หมายความว่า ผู้อำนวยการประจำหลักสูตรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี-มหานคร

“ นักศึกษา ” หมายความว่า ผู้เข้ารับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

“ คณะกรรมการวิชาการ ” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

“ คณะกรรมการประจำบัณฑิตศึกษา ” หมายความว่า คณะกรรมการประจำบัณฑิตศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยให้มีหน้าที่กำกับ ดูแล ติดตามการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“ อาจารย์ประจำ ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

“ อาจารย์ประจำหลักสูตร ” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา ของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำ หลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรง หรือสัมพันธ์กับ สาขาวิชาของหลักสูตร

“ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการ พัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพหุวิทยาการ หรือสหวิทยาการ ให้ เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน ส่วนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรปริญญาโทและหลักสูตรปริญญาเอก สามารถเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกันได้อีก ๑ หลักสูตร

“ อาจารย์พิเศษ ” หมายความว่า ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

ข้อ ๕ เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้อธิการบดี มีอำนาจในการออกระเบียบ หรือประกาศ หรือคำสั่ง หรือกำหนดวิธีการเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ ส่วนการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมิได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ และมีได้มี ข้อบังคับหรือระเบียบอื่นกำหนดไว้ หรือไม่เป็นไปตามข้อบังคับนี้ ให้บัณฑิตศึกษานำเสนอคณะกรรมการวิชาการ และสภามหาวิทยาลัยเป็นกรณีไป

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ ให้อธิการบดีเป็นผู้ วินิจฉัยชี้ขาดโดยคำวินิจฉัยหรือคำสั่งอธิการบดีถือเป็นที่สุด

หมวด ๑ ระบบการศึกษา

ข้อ ๗ มหาวิทยาลัยมีการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ดังนี้

(๑) ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ได้แก่ ภาคการศึกษา ๑ และภาคการศึกษา ๒ มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่าภาคการศึกษาละ ๑๕ สัปดาห์ และอาจมีภาค การศึกษาฤดูร้อนต่อจากภาคการศึกษา ๒ ได้ โดยมีสัดส่วนระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต เทียบเคียงกันได้กับ การศึกษาในภาคการศึกษาปกติ

(๒) ระบบไตรภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑.๒/๑.๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ข้อ ๘ มหาวิทยาลัยมีการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในและนอกเวลาราชการ โดยอาจจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน หรือการเรียนรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๙ การคิดหน่วยกิต

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๕) การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๖) วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

หมวด ๒

หลักสูตรการศึกษา

ข้อ ๑๐ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และโครงสร้างหลักสูตร เป็นดังนี้

(๑) หลักสูตรปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

(๑.๑) แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาอื่นเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

(๑.๒) แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

(๒) หลักสูตรปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

(๒.๑) แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ อาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

(๒.๑) แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาสำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

ข้อ ๑๑ การเทียบโอนหน่วยกิต

มหาวิทยาลัยอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดตามมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวน หน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่อการศึกษาระบบ แนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเทียบวิชา เรียนและโอนหน่วยกิตสำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๑๒ จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๒.๑ หลักสูตรปริญญาโท

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๓.๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓.๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ เช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๔) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิคุณสมบัตินี้ และผลงานทางวิชาการดังนี้

(๔.๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่ง ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๔.๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๕) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรจากภายนอกมากกว่าร้อยละ ๕๐ ก็สามารถดำเนินการได้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้น ๆ ด้วย โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

๑๒.๒ หลักสูตรปริญญาเอก

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๓.๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓.๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ เช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๔) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

(๔.๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๔.๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๕) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรจากภายนอกมากกว่าร้อยละ ๕๐ ก็สามารถดำเนินการได้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด แต่ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนา นักศึกษาตลอดการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้น ๆ ด้วย โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๓ ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอก ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

(๒) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกได้ไม่เกิน ๑๐ คน ต่อภาคการศึกษา

(๓) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ให้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๑๓.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมกันต้องไม่เกิน ๑๕ คน ต่อภาคการศึกษา

หมวด ๓

การรับเข้าศึกษา

ข้อ ๑๔ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

(๑) หลักสูตรปริญญาโท จะต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรับรอง และสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่สำนักงาน ก.พ. รับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่บัณฑิตศึกษาแต่ละสาขาวิชากำหนด

(๒) หลักสูตรปริญญาเอก จะต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดี (มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐) หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า จากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรับรอง และสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่สำนักงาน ก.พ. รับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่บัณฑิตศึกษาแต่ละสาขาวิชากำหนด

ทั้งนี้ ต้องมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๕ การสมัครและการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษา

(๑) การสมัคร

ผู้สมัครต้องยื่นใบสมัครและหลักฐานประกอบการสมัครต่าง ๆ ตามระเบียบการสมัครของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

(๒) การคัดเลือก

โดยการสอบคัดเลือก หรือการคัดเลือกของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา แต่ละสาขาวิชา

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

(๑) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจะมีสถานภาพเป็นนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้ว โดยต้องนำหลักฐานต่าง ๆ มารายงานตัวด้วยตนเองตามวันเวลาและสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และชำระค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ครบถ้วน

(๒) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกที่ไม่สามารถมาขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามวันและเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด จะต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาภายใน ๗ วัน นับจากวันที่กำหนด มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ

หมวด ๔

การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา

(๑) นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนรายวิชาตามที่ได้กำหนดไว้ตามหลักสูตร ได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษาปกติ และใช้เวลาศึกษาในแต่ละหลักสูตร

(๑.๑) ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

(๑.๒) ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

(๒) กรณีที่มีการเพิกถอนรายวิชา จำนวนหน่วยกิตต่ำสุดที่จะต้องคงไว้คือ ๓ หน่วยกิต ต่อภาคการศึกษา

(๓) นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของมหาวิทยาลัย การลงทะเบียนช้ากว่าที่กำหนด นักศึกษาจะต้องเสียค่าปรับตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด แต่การลงทะเบียนจะต้องไม่ล่าช้าเกินกว่า ๑๔ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

(๔) นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนทุกภาคการศึกษา ยกเว้นกรณีขอลาพักการศึกษา

ข้อ ๑๘ การเพิกถอนรายวิชา

(๑) การเพิกถอนรายวิชา แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

(๑.๑) การเพิกถอนรายวิชาโดยไม่ปรากฏประวัติ

(๑.๒) การเพิกถอนรายวิชาโดยได้ “ W ” ในประวัติการศึกษา

(๒) การเพิกถอนรายวิชาตาม (๑.๑) และ (๑.๒) จะกระทำได้ตามกำหนดที่มหาวิทยาลัยประกาศ

(๓) การเพิกถอนรายวิชาจะต้องได้รับการพิจารณาอนุมัติจากผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชานั้น

(๔) ให้นักศึกษาที่ต้องการขอเพิกถอนรายวิชา ยื่นแบบฟอร์มใบเพิกถอนรายวิชาที่ได้รับอนุมัติตามข้อ ๑๘

(๓) แล้ว ต่อสำนักทะเบียนภายในเวลาที่กำหนด

/(๕) จำนวน...

(๕) จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาหลังการเพิกถอนจะต้องเป็นไปตามระเบียบการลงทะเบียนการศึกษา ข้อ ๑๗ (๒)

(๖) ให้ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา และคณบดี มีสิทธิพิจารณาการเพิกถอนรายวิชาในกรณีพิเศษได้ด้วย เหตุผลอันควร

หมวด ๕

ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียม

ข้อ ๑๙ การชำระค่าบำรุงและค่าธรรมเนียม

นักศึกษาต้องชำระค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ เมื่อมีการลงทะเบียนเรียนในทุกภาคการศึกษา ตามประกาศของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

หมวด ๖

การวัดผลการศึกษา

ข้อ ๒๐ การวัดผลการศึกษา

(๑) นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาในการเรียนทั้งหมดของแต่ละ รายวิชาจึงจะมี สิทธิเข้าสอบประจำภาคการศึกษาในวิชานั้น ๆ

(๒) การวัดผลการศึกษาแบ่งออกเป็น ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐
B+	ดีมาก (Very Good)	๓.๕
B	ดี (Good)	๓.๐
C+	ค่อนข้างดี (Fairly Good)	๒.๕
C	พอใช้ (Fair)	๒.๐
D+	อ่อน (Poor)	๑.๕
D	อ่อนมาก (Very Poor)	๑.๐
F	ตก (Fail)	๐
FE	ตกเนื่องจากขาดสอบ (Fail Without Examination)	๐
FF	ตกเนื่องจากกระทำทุจริตในการสอบ (Fail - Fraudulence)	๐
I	ไม่สมบูรณ์ (Incomplete)	
W	การเพิกถอนรายวิชาก่อนการสอบประจำภาค (Withdrawn)	
S	ผลการประเมินเป็นที่พอใจ (Satisfactory)	
U	ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)	
AU	การศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)	

- (๓) หลักเกณฑ์การให้ระดับคะแนน มีดังนี้ คือ
- (๓.๑) การให้ระดับคะแนน A, B+, B, C+, C, D+ และ D จะกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้
- ก. นักศึกษาเข้าสอบ และ / หรือ มีผลงานที่ประเมินได้เป็นค่าระดับคะแนน
  - ข. เปลี่ยนจากระดับ I ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติถัดไป
- (๓.๒) การให้ระดับคะแนน F กระทำได้ในกรณีต่อไปนี้
- ก. นักศึกษาเข้าสอบและสอบตก
  - ข. นักศึกษาไม่มีสิทธิเข้าสอบเนื่องจากการตัดสินใจว่าไม่มาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ในวิชานั้น ๆ
  - ค. เปลี่ยนจากระดับ I และ F โดยอัตโนมัติเนื่องจากไม่ปฏิบัติตามระเบียบของสัญลักษณ์ I เพราะนักศึกษาไม่ทำการสอบ หรือทำงานที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนรายงานผลการประเมินได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป
- (๓.๓) การให้สัญลักษณ์ FE กระทำได้ในกรณีนักศึกษาขาดสอบ
- (๓.๔) การให้สัญลักษณ์ FF กระทำได้ในกรณีนักศึกษากระทำทุจริตในการสอบและคณะกรรมการพิจารณาการกระทำทุจริตในการสอบของนักศึกษาตัดสินโทษให้ได้สัญลักษณ์ FF
- (๓.๕) การให้ระดับ I กระทำได้ในกรณีต่อไปนี้
- ก. อาจารย์และผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาเห็นสมควรให้หรือผลการศึกษาเพราะนักศึกษายังทำงานหรือส่วนประกอบการศึกษาของรายวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์
  - ข. การเปลี่ยนสัญลักษณ์ I ให้เป็นระดับคะแนนที่เหมาะสมกับคุณภาพของการสอบ และ/หรือการทำงาน ให้กระทำได้เมื่อนักศึกษาทำการสอบ และ / หรือทำงานครบถ้วนตามกำหนดแล้ว ทั้งนี้จะต้องให้เสร็จภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดนี้แล้วจะเปลี่ยนระดับ I และ F โดยอัตโนมัติ
- (๓.๖) การให้สัญลักษณ์ W จะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาได้ลงไว้แล้วในกรณีดังนี้
- ก. นักศึกษาขอเพิกถอนรายวิชานั้นตามที่กำหนดในข้อ ๑๘
  - ข. นักศึกษาขอเพิกถอนรายวิชาที่ลงทะเบียนทุกรายวิชา เนื่องจากได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาเป็นกรณีพิเศษ
- ค. ถูกสั่งพักการศึกษาโดยคำสั่งอธิการบดี
- (๓.๗) การให้สัญลักษณ์ S จะกระทำได้เมื่อนักศึกษาสามารถเรียนรายวิชานั้นผ่านมาเป็นที่น่าพอใจ แต่จะไม่นับหน่วยกิตรวมเป็นหน่วยกิตสะสม ปกติอักษร S จะให้กับรายวิชาที่นักศึกษาจำเป็นต้องเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้ก่อนที่จะเรียนรายวิชาต่อไปโดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องผ่านรายวิชานี้เสียก่อน หรือนักศึกษาสนใจเรียนให้ได้รับความรู้โดยไม่ต้องการนับหน่วยกิต
- (๓.๘) การให้สัญลักษณ์ U จะกระทำได้เมื่อนักศึกษาไม่สามารถเรียนรายวิชานั้นผ่านจนเป็นที่น่าพอใจ โดยเป็นการใช้กับรายวิชาเช่นเดียวกับที่ใช้สัญลักษณ์ S
- (๓.๙) การให้สัญลักษณ์ AU จะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาขอเข้าร่วมศึกษาโดยไม่ับหน่วยกิต
- ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษาและการคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม
- (๑) การประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาแต่ละคน ให้กระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาคการศึกษา
  - (๒) การคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ย ให้นับเฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนและสอบตามหลักสูตร และเป็นรายวิชาที่ได้มีการวัดผลและได้รับสัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C, D+, D, F, FE หรือ FF

(๓) การคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาให้นำผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้นหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตของทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น โดยในการหารให้ใช้จุดทศนิยมสองตำแหน่งไม่มีการปัดเศษ

(๔) การคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้เอาผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของรายวิชาทั้งหมดที่ลงทะเบียนหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตของทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน โดยในการหารให้ใช้จุดทศนิยมสองตำแหน่งไม่มีการปัดเศษ

(๕) นักศึกษาที่ได้รับสัญลักษณ์ U, F, หรือ FE หรือ FF ในรายวิชาที่ไม่ใช่รายวิชาเลือก ต้องลงทะเบียนวิชานั้นซ้ำ

(๖) นักศึกษาที่ได้รับสัญลักษณ์ U, F, หรือ FE หรือ FF ในรายวิชาเลือก จะลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีก หรือเลือกรายวิชาเลือกอื่นแทนก็ได้

ข้อ ๒๒ การสอบตกและเรียนซ้ำ นักศึกษาที่สอบไม่ผ่านตามเกณฑ์ของการวัดผล จะต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) นักศึกษาที่สอบตกได้ระดับคะแนน F ในรายวิชาที่ไม่ใช่รายวิชาเลือก ต้องลงทะเบียนรายวิชานั้นซ้ำ

(๒) นักศึกษาที่สอบตกได้ระดับคะแนน F ในรายวิชาเลือก จะลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีก หรือเลือกรายวิชาอื่นแทนก็ได้

(๓) เมื่อนักศึกษาได้จำนวนหน่วยกิตครบทุกรายวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว และได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๗๕ แต่ไม่ถึง ๓.๐๐ นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขอเรียนเพิ่มให้ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๐๐ โดยวิธีการดังนี้

ก. ลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมในรายวิชาอื่นที่ยังไม่เคยเรียนที่มีอยู่ในหลักสูตรโดยได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้ ต้องเป็นรายวิชาที่มหาวิทยาลัยเปิดทำการสอน

ข. เรียนซ้ำในบางรายวิชาที่ไม่ต้องเรียนรายวิชาบังคับก่อน ซึ่งนักศึกษาเคยเรียนมาแล้ว แต่ทั้งนี้ในรายวิชาที่เรียนซ้ำนั้นต้องได้ค่าระดับคะแนนต่ำกว่า C+

หมวด ๗

การศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

ข้อ ๒๓ การศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

(๑) นักศึกษาที่จะลงทะเบียนการศึกษารายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต ต้องได้รับอนุญาตจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น ๆ ก่อน จึงมีสิทธิลงทะเบียนได้ โดยชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาเหมือนการลงทะเบียนการศึกษารายวิชาปกติ

(๒) รายวิชาที่ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต จะไม่นับรวมเข้าในจำนวนหน่วยกิตต่ำสุดที่บังคับให้ลงทะเบียนการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา

(๓) จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ลงทะเบียนการศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต จะไม่นับรวมในหน่วยกิตสะสม

(๔) นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต สามารถเลือกที่จะให้มีหรือไม่มีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของรายวิชานั้นๆ ได้

หมวด ๘
การฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๔ การฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา

นักศึกษาจะฟื้นฟูสภาพตามเกณฑ์การฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย ดังนี้

- (๑) ขาดการลงทะเบียนการศึกษาโดยมิได้ลาพักการศึกษา
- (๒) ไม่สามารถเรียนสำเร็จในระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร
- (๓) มหาวิทยาลัยสั่งให้ฟื้นฟูสภาพด้วยสาเหตุกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- (๔) เรียนจบหลักสูตรและได้รับปริญญาบัตร
- (๕) ลาออก
- (๖) ถึงแก่กรรม

หมวด ๙

การลา

ข้อ ๒๕ การลาพักการศึกษา

(๑) การลาพักการศึกษา หมายถึง การหยุดกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยเท่านั้น

(๒) ในระหว่างการลาพักการศึกษา นักศึกษาไม่สามารถใช้บริการทุกอย่างของมหาวิทยาลัย เช่น ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด เป็นต้น นอกจากนี้ ยังไม่สามารถขอสอบความก้าวหน้าการทำวิจัย โครงร่างวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการสอบอื่น ๆ

(๓) นักศึกษาที่จะขอลาพักการศึกษาจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา และคณบดีตามลำดับ โดยนักศึกษาผู้ขอลาพักการศึกษาจะต้องยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาพร้อมหลักฐาน ภายใน ๑๔ วัน นับจากเปิดภาคการศึกษา

(๔) นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติการลาพักการศึกษา จะต้องชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพนักศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๕) การลาพักการศึกษาจะมีผลคราวละ ๑ ภาคการศึกษา และจะลาพักการศึกษาได้ไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา ตลอดช่วงระยะเวลาการศึกษาของทุกหลักสูตร

(๖) เวลาที่ใช้ในการลาพักการศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของเวลาที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด ซึ่งจะต้องไม่เกินเวลาที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร

(๗) ให้ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา และคณบดี มีสิทธิพิจารณาการลาพักการศึกษาในกรณีพิเศษได้ด้วยเหตุผลอันสมควร

ข้อ ๒๖ การลาป่วย

การลาป่วยในระหว่างเรียน นักศึกษาต้องยื่นใบลาในวันแรกที่เข้าเรียน ในกรณีที่ลาป่วยตั้งแต่ ๕ วันขึ้นไป ต้องมีใบรับรองแพทย์ด้วย

ข้อ ๒๗ การลาสิกขา

- (๑) นักศึกษาที่จำเป็นต้องลาระหว่างชั่วโมงเรียน ต้องขออนุญาตจากอาจารย์ประจำวิชานั้น
- (๒) นักศึกษาที่จะต้องลาสิกขาตั้งแต่ ๑ วันขึ้นไป ต้องยื่นใบลาก่อนวันลาพร้อมด้วยเหตุผล

หมวด ๑๐

การสอบวัดความรู้ด้านภาษา การสอบประมวลความรู้ และการสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ ๒๘ การสอบวัดความรู้ด้านภาษา

- (๑) นักศึกษาทุกหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา ต้องสอบผ่านการสอบวัดความรู้ด้านภาษาที่ไม่ใช่ภาษาประจำชาติของตนอย่างน้อย ๑ ภาษา โดยการสอบวัดความรู้ด้านภาษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- (๒) มหาวิทยาลัยอาจยกเว้นการสอบวัดความรู้ด้านภาษาได้ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

นักศึกษาระดับปริญญาโท แผนก ข จะต้องสอบประมวลความรู้ โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

- (๑) บัณฑิตศึกษาจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อดำเนินการออกข้อสอบข้อเขียน และ/หรือการสอบปากเปล่า การควบคุมการสอบและการตรวจข้อสอบให้ได้มาตรฐาน
- (๒) บัณฑิตศึกษาจะจัดให้มีการสอบประมวลความรู้ทุกภาคการศึกษา วิธีการและหลักเกณฑ์การสอบให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการประจำบัณฑิตศึกษา
- (๓) นักศึกษาที่มีสิทธิ์สอบประมวลความรู้ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
  - (๓.๑) ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบตามหลักสูตร โดยไม่นับรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมนับถึงภาคการศึกษาที่ผ่านมา ไม่น้อยกว่า ๓.๐๐
  - (๓.๒) ผ่านการพิจารณาจากผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาว่าสมควรเข้าสอบประมวลความรู้ได้
- (๔) นักศึกษาที่ประสงค์จะสอบประมวลความรู้ ต้องยื่นคำร้องขอสอบโดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อให้ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาอนุมัติ

ข้อ ๓๐ การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

นักศึกษาระดับปริญญาเอก จะต้องสอบวัดคุณสมบัติ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ลงทะเบียนรายวิชาครบตามหลักสูตร โดยไม่นับรายวิชาวิทยานิพนธ์ และได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมนับถึงภาคการศึกษาที่ผ่านมา ไม่น้อยกว่า ๓.๐๐
  - (๒) ผ่านการพิจารณาจากผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาว่าสมควรเข้าสอบวัดคุณสมบัติได้
  - (๓) นักศึกษาที่ประสงค์จะสอบวัดคุณสมบัติ ต้องยื่นคำร้องขอสอบโดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก เพื่อให้ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาอนุมัติ
- การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ให้แต่งตั้งสำหรับนักศึกษาเป็นกลุ่ม หรือนักศึกษาแต่ละรายก็ได้

ข้อ ๓๑ การประเมินผลการสอบวัดความรู้ด้านภาษา การสอบประมวลความรู้ และการสอบวัดคุณสมบัติ ให้มีผลการประเมินเป็น “ผ่าน” หรือ “ไม่ผ่าน”

หมวด ๑๑

การสำเร็จการศึกษาและการให้ปริญญาบัตร

ข้อ ๓๒ การสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) ปริญญาโท

(๑.๑) มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร ตามข้อ ๑๗

(๑.๒) แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

(๑.๓) แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

(๑.๔) แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ / หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

(๑.๕) ผ่านข้อกำหนดอื่นตามที่แต่ละหลักสูตรและมหาวิทยาลัยกำหนด

(๑.๖) ส่งวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ และผลงานวิจัยได้ตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ต้องเป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๑.๗) ไม่มีพันธะด้านหนี้สินใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

(๑.๘) มีความประพฤติดีเหมาะสมกับศักดิ์และศรีแห่งปริญญาชั้น

(๒) ปริญญาเอก

(๒.๑) มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร ตามข้อ ๑๗

(๒.๒) สอบผ่านการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒.๓) แบบ ๑ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

(๒.๔) แบบ ๒ ศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟัง

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

(๒.๕) ผ่านข้อกำหนดอื่นตามที่แต่ละหลักสูตรและมหาวิทยาลัยกำหนด

(๒.๖) ส่งวิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยได้ตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ต้องเป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒.๗) ไม่มีพันธะด้านหนี้สินใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

(๒.๘) มีความประพฤติดีเหมาะสมกับศักดิ์และศรีแห่งปริญญา

หมวด ๑๒

การประกันคุณภาพ

ข้อ ๓๓ ทุกหลักสูตรจะต้องกำหนดและกำกับดูแลคุณภาพและมาตรฐานวิชาการ รวมทั้งการจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๔ ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ บรรดาหลักสูตรที่เปิดใหม่ หรือหลักสูตรที่ปรับปรุงตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ฉบับล่าสุด ที่รับนักศึกษาเข้าในหลักสูตร ให้ใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนหลักสูตรที่เปิดใหม่ หรือหลักสูตรที่ปรับปรุงตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือที่เกี่ยวข้องไปพลางก่อนจนกว่านักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา

ในกรณีที่มีปัญหาในทางปฏิบัติในวาระแรก ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการวิชาการ และให้ถือคำวินิจฉัยของอธิการบดีเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(ศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย โภไคยอุดม)
นายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร